

Opinia Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych w sprawie podziału środków finansowych na wynagrodzenia pielęgniarek i położnych, zgodnie z rozporządzeniem w sprawie ogólnych warunków o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, w okresie od dnia 1 września 2016 r. do dnia 31 sierpnia 2017

W związku z pojawiającymi się wątpliwościami jakoby opinie izb pielęgniarskich nie były niezbędne do otrzymania środków finansowych na podwyżki dla pielęgniarek i położnych, o których mowa w § 4 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 14 października 2015 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ogólnych warunków o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej (Dz. U. poz. 1628) Naczelna Rada Pielęgniarek i Położnych wyjaśnia, co następuje.

Kwestie związane ze zwiększeniem od 1 września 2015 r. i w latach kolejnych wynagrodzeń pielęgniarek i położnych ze środków finansowych Narodowego Funduszu Zdrowia regulują rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 8 września 2015 r. w sprawie ogólnych warunków o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1146), zwane dalej "rozporządzeniem", oraz rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 14 października 2015 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ogólnych warunków o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, zwane dalej "rozporządzeniem zmieniającym".

Zgodnie z § 4 ust. 1 i 2 rozporządzenia zmieniającego w roku 2016 (analogicznie w latach 2017-2018) świadczeniodawcy posiadający umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, z wyłączeniem umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w rodzaju podstawowa opieka zdrowotna w zakresie świadczeń, dla których jednostką rozliczeniową jest kapitacyjna stawka roczna, mają obowiązek przekazać w terminie do dnia 14 sierpnia 2016 r. do dyrektorów właściwych oddziałów wojewódzkich Narodowego Funduszu Zdrowia informacje o liczbie pielęgniarek i położnych wykonujących, u tych świadczeniodawców, zawód w rozumieniu art. 19 ust. 1 pkt 1-3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz. U. z 2014 r. poz. 1435, z późn. zm.), i realizujących świadczenia opieki zdrowotnej oraz w formie indywidualnej praktyki pielęgniarki i położnej wyłącznie w zakładach leczniczych podmiotów leczniczych albo indywidualnej specjalistycznej praktyki pielęgniarki i położnej wyłącznie w zakładach leczniczych podmiotów leczniczych, w przeliczeniu na liczbę etatów albo równoważników etatów, realizujących te świadczenia.

Na podstawie przekazanych informacji dyrektorzy właściwych oddziałów wojewódzkich Narodowego Funduszu Zdrowia są obowiązani, w terminie 14 dni od dnia otrzymania tych informacji, do przedstawienia świadczeniodawcom zmian umów o udzielanie określonych wyżej świadczeń opieki zdrowotnej, obejmujących:

- 1) wysokość dodatkowych środków na świadczeniach opieki zdrowotnej udzielane przez pielęgniarki i położne w okresie od dnia 1 września 2016 r. do dnia 31 sierpnia 2017 r.;
- 2) postanowienia o zwrocie środków określonych w pkt 1, w przypadku ich nieprzeznaczenia w sposób, o którym mowa w § 4 ust. 5 rozporządzenia zmieniającego, i karze umownej w wysokości do 5% tych środków.

Podobnie, zgodnie z § 4 ust. 6 rozporządzenia zmieniającego w roku 2016 (analogicznie w latach 2017-2018) dyrektorzy właściwych oddziałów wojewódzkich Narodowego Funduszu Zdrowia są obowiązani, w przypadku umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w rodzaju podstawowa opieka zdrowotna w zakresie świadczeń, dla których

jednostką rozliczeniową jest kapitacyjna stawka roczna, do uwzględnienia w wysokości kapitacyjnej stawki rocznej od dnia 1 września 2016 r. postanowień dotyczących wysokości dodatkowych środków na świadczenia opieki zdrowotnej udzielane przez pielęgniarki i położne w sposób gwarantujący pielęgniarkom podstawowej opieki zdrowotnej, pielęgniarkom lub higienistkom szkolnym udzielającym świadczeń w środowisku nauczania i wychowania oraz położnym podstawowej opieki zdrowotnej średni wzrost miesięcznego wynagrodzenia wraz z pochodnymi w wysokości określonej w § 4 ust. 6 pkt 1 rozporządzenia zmieniającego.

Jednocześnie § 4 ust. 7 rozporządzenia zmieniającego wyraźnie stanowi, że w roku 2016 (analogicznie w latach 2017-2018) do umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej stosuje się odpowiednio przepisy § 2 ust. 3-10 rozporządzenia zmieniającego, a § 4 ust. 8 rozporządzenia zmieniającego – że w roku 2016 (analogicznie w latach 2017-2018) do umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w rodzaju podstawowa opieka zdrowotna w zakresie świadczeń, dla których jednostką rozliczeniową jest kapitacyjna stawka roczna, stosuje się odpowiednio przepisy § 2 ust. 4-9 i ust. 10 zdanie pierwsze.

Powyższe bezsprzecznie przesądza, że w obydwu przypadkach zastosowanie znajdują przepisy § 2 ust. 4-7 rozporządzenia zmieniającego.

Zgodnie zatem z powyższym, świadczeniodawcy niezwłocznie po otrzymaniu od dyrektorów właściwych oddziałów wojewódzkich Narodowego Funduszu Zdrowia zmian umów o świadczenie o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej mają obowiązek przekazać propozycje podziału dodatkowych środków finansowych na świadczenia opieki zdrowotnej udzielane przez pielęgniarki i położne:

1) związkom zawodowym pielęgniarek i położnych zrzeszającym wyłącznie pielęgniarki i położne, działającym u tych świadczeniodawców albo

2) upoważnionym przez okręgowe rady pielęgniarek i położnych przedstawicielom samorządu zawodowego pielęgniarek i położnych, jeżeli u świadczeniodawców nie działają związki zawodowe określone w pkt 1 w celu zawarcia z przedstawicielami tych związków porozumienia w sprawie podziału tych środków albo uzyskania pozytywnej opinii przedstawiciela tego samorządu w sprawie sposobu ich podziału, w terminie 21 dni od dnia przekazania tej propozycji. Niezwłocznie po zawarciu porozumienia albo uzyskaniu pozytywnej opinii, o których mowa powyżej, świadczeniodawcy mają obowiązek przekazać dyrektorom właściwych oddziałów wojewódzkich Narodowego Funduszu Zdrowia podpisane zmienione umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej wraz z kopią porozumienia albo kopią pozytywnie zaopiniowanego sposobu podziału tych środków (§ 4 ust. 7 w związku z § 2 ust. 4 i 5 rozporządzenia zmieniającego i § 4 ust. 8 w związku z § 2 ust. 4 i 5 rozporządzenia zmieniającego).

Dopiero w przypadku niezawarcia porozumienia albo nieuzyskania pozytywnej opinii w terminie wspomnianych wyżej 21 dni świadczeniodawcy mogą dokonać niezwłocznie podziału tych środków, ale wyłącznie w równej miesięcznej wysokości w sposób określony w § 4 ust. 5 pkt 1 albo § 4 ust. 6 pkt 1 rozporządzenia zmieniającego, w przeliczeniu na etat albo równoważnik etatu pielęgniarki albo położnej, przy czym mają obowiązek niezwłocznego przekazania kopii dokumentu potwierdzającego dokonanie tego podziału wraz z podpisanymi zmienionymi umowami o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej dyrektorom właściwych oddziałów wojewódzkich Narodowego Funduszu Zdrowia (§ 4 ust. 7 w związku

z § 2 ust. 6 rozporządzenia zmieniającego i § 4 ust. 8 w związku z § 2 ust. 6 rozporządzenia zmieniającego).

Naczelna Rada Pielęgniarek i Położnych podkreśla, że w świetle powołanych wyżej przepisów rozporządzenia zmieniającego przypadki i procedura opiniowania przez samorząd zawodowy pielęgniarek i położnych sposobu podziału dodatkowych środków finansowych na świadczenia opieki zdrowotnej udzielane przez pielęgniarki i położne, o których mowa w § 4 rozporządzenia zmieniającego, u konkretnych świadczeniodawców jest identyczna, jak przypadki i procedura, w których samorząd zawodowy pielęgniarek i położnych opiniował sposób podziału tych środków finansowych u konkretnych świadczeniodawców, należnych na podstawie § 2 rozporządzenia oraz na podstawie § 2 rozporządzenia zmieniającego.

Naczelna Rada Pielęgniarek i Położnych zauważa również, że zgodnie z § 4 ust. 7 i 8 w związku z § 2 ust. 7 rozporządzenia zmieniającego niewykonanie przez świadczeniodawców obowiązków wynikających z § 2 ust. 2-6 rozporządzenia zmieniającego w ramach procedury podziału środków finansowych, o których mowa w § 4 tego rozporządzenia, skutkuje nałożeniem kary umownej w wysokości do 2% kwoty zobowiązania wynikającego z umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej.

W związku z powyższym w opinii Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych zasadne jest informowanie dyrektorów właściwych oddziałów wojewódzkich Narodowego Funduszu Zdrowia o wszelkich znanych przypadkach niewykonania przez świadczeniodawców opisanych wyżej obowiązków w zakresie występowania do przedstawicieli samorządu zawodowego pielęgniarek i położnych o zaopiniowanie propozycji sposobu podziału dodatkowych środków finansowych na świadczenia opieki zdrowotnej udzielane przez pielęgniarki i położne, o których mowa w § 4 rozporządzenia zmieniającego.

Prezes NRPiP

(-)Zofia Małas

Sporządził:
Andrzej Ryłski prawnik NIPiP